

пихъ и изминахъ сичкото поле, да си съберѣтъ силитѣ на другиятъ край. А низкиятъ полковникъ даде знакъ на четири нови стотини, които стоѣхъ край вратата, и посипахъ се оттамъ куршуме въ казацитъ; но никого не закачихъ: куршуметъ ударихъ въ воловетъ казашки, които гледахъ битвата, като дивн. Воловете се уплашихъ и бикнахъ се на казашкитѣ таборе, потрошихъ кола и изпогазихъ мнозина. Но Тарасъ изъ метеризтъ се пусна на прѣваръ съ полна си. Извикахъ сичкитѣ, колѣкъ имъ гласъ, и говѣдата, като луди, пуснахъ се на ляхскигѣ полкове, раскосихъ конницата, испомачкахъ и разсипахъ сичко, што имъ излѣзе на срѣшта.

„Да сѣ здрави воловетѣ!“ викахъ запорожцитѣ: „служихъ ни по пѣтътъ, а сега ни послужихъ и на войната!“ И ударихъ на неприятеля съ нови сили. Мнозина се показахъ: Метелица, Шило, двама Писаренки, Вовтузенко, и други сѣкакви. Видѣхъ ляховетѣ, че работата злѣ отива, дигнахъ байрякъ и викахъ да отварятъ градскитѣ врата. Врата, обковани съ желѣзо, се отваряхъ и приехъ войската, като овце въ кошара. Мнозина отъ запорожцитѣ ги погонихъ, но Остапъ не пусна своигѣ уманци. „Пò-далечко, пò-далечко, отъ стѣнитѣ!“ казваше той: не е добро близо да пристѣпите!“ И истина каза Остапъ, защото отъ стѣнитѣ захвърляхъ кой какво докочи, и мнозина испитахъ. Въ това време доскокна главниятъ войвода, и похвали Остапа. „Ето го каже, и новъ войвода, а води войската, като и старъ!“ Обърна се стари Булба да види, кой е тоя новъ войвода, и видѣ Остапа на чело предъ сичкитѣ Уманци на конь, накривилъ калпакъ, а въ рѣжката му войводска тояга. „Гладай ти какъвъ!“ каже Булба, изгледа го и зарадва се стариятъ и хванъ да благодари сичкитѣ Уманци за честта къмъ синѣтъ му.

Казацитъ пакъ отстѣпихъ къмъ таборетѣ си, а на градското кале пакъ се показахъ поляци, съ покѣсани чепкене. Крѣвъ бѣ се запекла на дрѣхитѣ имъ и запрашени бѣхъ хубавитѣ имъ мѣдни шапки.

Най-послѣ сичкитѣ си разотидохъ. Кой легна да си почива, уморенъ отъ боятъ; кой посипваше ранитѣ си съ земя и дереше кърпи и скѣпи премѣни, отнѣти отъ неприятеля, за превързка; а други, които не бѣхъ уморени, прибирахъ тѣлата и правѣхъ имъ последна честь. Съ ножове и копия копаѣхъ гробове, съ шапки и поли износѣхъ земѣта, сложихъ честно казашкитѣ тѣла и засипахъ ги съ чиста земѣ, да не могатъ вранитѣ и хищнитѣ орли да имъ кѣлвѣтъ очитѣ. А